

Bedömningsgrunder inom regelbunden tillsyn – gymnasieskola

Skolenhetsnivå inklusive huvudmannanivå

Läsanvisning:

Bedömningsgrunderna beskriver vilka områden som ingår i den regelbundna tillsynen. Inom varje område återfinns de bestämmelser som Skolinspektionen prioriterar att bedöma. Utöver dessa kan andra bestämmelser vid behov även ingå i tillsynen.

Varje område ramar in av en övergripande text (blå ruta). Denna text har till syfte att sätta in bedömningsområdena i ett bredare sammanhang samt att i vissa fall ange gjorda avgränsningar inom området. Texten är skriven så att den anger ett önskvärt tillstånd. Efter denna text följer bedömningsgrunderna, vilka anger de bestämmelser som ska utredas och bedömas.

1 Undervisning och lärande

Utbildningen ska vara likvärdig varhelst den anordnas. Skolan ska därför se till att undervisningen bedrivs under ledning av behöriga och legitimerade lärare och att undervisningen i varje kurs följer och omfattar aktuellt ämnes syfte samt det centrala innehållet i respektive kurs. Elevernas gymnasie- och examensarbeten ska genomföras inom ramen för examensmålen och eleverna ska ges sin garanterade undervisningstid. Skolan ska även se till att undervisningen bygger på vetenskaplig grund och är icke-konfessionell. Enskilda individers privata uppfattningar, oavsett om de kommer från personal, elever eller vårdnadshavare, får inte ges inflytande över innehåll och upplägg på ett sätt som riskerar undervisningens saklighet och allsidighet. Vid fristående gymnasieskolor ska konfessionella inslag i utbildningen alltid anordnas på ett sådant sätt att frivillighet i deltagandet garanteras. Eleverna ska i undervisningen få använda digitala verktyg där detta behövs. Rektorn ska se till att utbildningen och undervisningen organiseras så att elever möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet samt att kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck behandlas återkommande i utbildningen. Arbetet granskas genom bedömning av följande bedömningsgrunder:

1.1 Undervisningen bedrivs under ledning av lärare (1 kap. 3 § och 2 kap. 15 § skollagen).

1.2 Eleverna ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare, om inte huvudmannen har rätt att tillämpa en undantagsregel (2 kap. 13, 17–18 §§, 21 kap. 11 § och 22 kap. 10 § skollagen).

1.3 Eleverna ges sin garanterade undervisningstid (16 kap. 17–18 §§, 17 kap. 6 §, 17 a kap. 8 §, 22 kap. 3 § skollagen samt 4 kap. 22–23 §§, 9 kap. 6 § gymnasieförordningen och 4 kap. 18 § förordningen [2014:854] om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning).

1.4 Undervisningen följer och omfattar aktuellt ämnes syfte samt det centrala innehållet i kursen (16 kap. 21 § och 17 a kap. 11–12 §§ skollagen och 1 kap. 3 a och 4–5 §§ gymnasieförordningen, 2 kap. 2 § och 4 kap. 3–4 §§ förordningen [2014:854] om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning och förordning [SKOLFS 2010:261] om ämnesplaner för de gymnasiegemensamma ämnena, samt Skolverkets föreskrifter om ämnesplaner).

1.5 Undervisningen är saklig, allsidig och bygger på vetenskaplig grund (1 kap. 5 § skollagen, Lgy 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Saklighet och allsidighet, 2.1 Kunskaper).

1.6 Undervisningen är icke-konfessionell. Vid fristående skolenheter är deltagande vid konfessionella inslag i utbildningen frivilligt (1 kap. 6–7 §§ skollagen, Lgy 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden).

1.7 Elever genomför gymnasiearbetet eller examensarbetet inom ramen för examensmålen (16 kap. 6, 22 §§ och 17 a kap. 5 § skollagen, 1 kap. 3 § gymnasieförordningen, 1 kap. 2 §, 4 kap. 5 § förordningen [2014:854] om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning samt förordning [SKOLFS 2010:14] om examensmål för gymnasieskolans nationella program).

1.8 Utbildningen och undervisningen organiseras så att elever möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet (Lgy 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.1 Kunskaper, 2.6 Rektorns ansvar).

1.9 Kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck behandlas återkommande i utbildningen (Lgy 11, 2.6 Rektorns ansvar Lgr 22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Gymnasieskolans uppdrag, 2.1 Kunskaper, 2.6 Rektorns ansvar).

1.10 Eleverna får i undervisningen använda digitala verktyg (2 kap. 35 § skollagen, Lgy 11, 1. Skolans värdegrund och uppgifter, Gymnasieskolans uppdrag, 2.1 Kunskaper, 2.6 Rektorns ansvar och förordning om ämnesplaner för de gymnasiegemensamma ämnena [SKOLFS 2010:261] samt Skolverkets föreskrifter om ämnesplaner).

1.11 Eleverna ges information om rätten till modersmålsundervisning och hur den anordnas på skolenheten. De elever som har rätt till modersmålsundervisning erbjuds detta och sådan undervisning anordnas utifrån elevernas val med de begränsningar som framgår i författningarna (15 kap. 19 § skollagen, 4 kap. 15–20 §§ gymnasieförordningen och Lgy 11 avsnitt 1, Rättigheter och skyldigheter).

1.12 Fjärrundervisning används endast under de förutsättningar och med de begränsningar avseende årskurser, ämnen och omfattning som följer av författningarna (21 kap. 2-3, 6 §§ skollagen, 4 a kap. 2-4 §§ gymnasieförordningen samt Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2021:28) och allmänna råd om fjärrundervisning)

1.13 Elever som deltar i fjärrundervisning gör det i lokaler som skolenheten disponerar och har en handledare. (21 kap. 12–13 §§ skollagen).

2 Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och programfördjupning. Det kan också omfatta arbetsplatsförlagt lärande (APL). Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas ska det skyndsamt planeras och genomföras extra anpassningar i den ordinarie undervisningen. Om det trots extra anpassningar i undervisningen, befaras att eleven inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas ska detta anmälas till rektorn. För varje sådan anmälan ansvarar rektorn för att skyndsamt starta en utredning av elevens behov av särskilt stöd. Utredningen ska visa om en elev är i behov av särskilt stöd eller inte och efter varje utredning ska rektorn besluta om att utarbeta åtgärdsprogram eller besluta att inte utarbeta åtgärdsprogram. Elevens och elevens vårdnadshavare ska underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet och hur det går till att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd. Av ett åtgärdsprogram ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Det ska också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Vidare ska huvudmannen informera eleverna under vilka förutsättningar de har rätt att gå om en kurs. Rektorn beslutar sedan och möjliggör att gå om kurser för de elever som önskar och har rätt till det.

Arbetet granskas genom bedömning av följande bedömningsgrunder:

2.1 Om en lärare befarar att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas ska eleven ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen (3 kap. 5 § skollagen).

2.2 Om en lärare, trots extra anpassningar av den ordinarie undervisningen, befarar att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas ska de anmäla detta till rektorn (3 kap. 7 § skollagen).

2.3 För varje sådan anmälan ansvarar rektorn för att starta en utredning av elevens behov av särskilt stöd. Rektorn ansvarar också för att starta en sådan utredning om en elev uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation (3 kap. 7 § skollagen).

2.4 Vid en utredning av en elevs behov av särskild stöd ska samråd ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

2.5 Efter varje utredning av en elevs behov av särskilt stöd ska rektorn fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller besluta att inte utarbeta ett åtgärdsprogram. Elevens och elevens vårdnadshavare ska underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet och hur det går till att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd (3 kap. 9 §, 2 kap. 10 §, 29 kap. 10 § skollagen och 33 § förvaltningslagen).

2.6 Av ett åtgärdsprogram ska elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Det ska även framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

2.7 De elever som behöver det ges studiehandledning på modersmålet (9 kap. 9 § gymnasieförordningen).

2.8 Huvudmannen informerar eleverna under vilka förutsättningar de har rätt att gå om en kurs. Rektorn beslutar om och möjliggör att gå om kurser för de elever som önskar och har rätt till det (9 kap. 1 och 5 §§ gymnasieförordningen samt Lgy 11, 1. Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter).

3 Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram

Om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten

Skolan ska se till att elever på yrkesprogram får den utbildning de har rätt till avseende arbetsplatsförlagt lärande (APL) och möjlighet att nå grundläggande behörighet. APL är en central del i all yrkesutbildning, då denna ska bidra till att eleven utvecklar såväl yrkeskunskaper som en yrkesidentitet. För elever som läser i huvudsak skolförlagd utbildning ska APL motsvara minst 15 veckor av den samlade utbildningstiden och för elever som är lärlingar ska APL motsvara minst 50 % av utbildningen. Skolan ska ha kvalitetssäkrat arbetsplatsen så att eleven har reell möjlighet att nå de kunskaper som eleven är avsedd att uppnå på arbetsplatsen, exempelvis att skolan avtalat med arbetsplatsen om vilka delar av det centrala innehållet på en eller flera kurser som ska behandlas. Skolan ska också följa upp att så sker. Handledaren är en central aktör, och behöver förutom kunskaper inom yrket också ha kunskaper om de mål som eleven ska uppnå och bedömas gentemot så att eleverna får adekvata arbetsuppgifter utifrån detta.

Att eleverna ges möjlighet till fortsatta studier på högskolenivå är en central rättssäkerhetsfråga. Det är dock inte tillräckligt att eleverna ges en teoretisk möjlighet att uppnå grundläggande behörighet utan skolan bör också göra det praktiskt möjligt för eleverna, ex. genom att undvika schemakrockar.

För introduktionsprogrammen finns inga nationellt fastställda programstrukturer eller examensmål, utan utbildningen ska utformas så att eleven förbereds för vidare studier eller etablering på arbetsmarknaden. Ett centralt instrument i denna planering är elevens individuella studieplan. Utbildningen på ett introduktionsprogram har det innehåll som författningarna reglerar.

Arbetet granskas genom bedömning av följande bedömningsgrunder:

3.1 Eleverna som går på program som ska ha arbetsplatsförlagt lärande får det i den omfattning de har rätt till (16 kap. 16 § skollagen, 4 kap. 12–13 §§ gymnasieförordningen).

3.2 Eleverna får arbetsplatsförlagt lärande under ledning av handledare, som har nödvändiga kunskaper för uppdraget och som även i övrigt bedöms vara lämplig (16 kap. 11 och 16 §§ skollagen, 4 kap. 12–14 §§, 6 kap. 4–5 och 8 §§ gymnasieförordningen, 4 kap. 7–10 §§ förordningen [2014:854] om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning).

3.3 Eleverna på yrkesprogram ges möjlighet att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning på grundnivå (16 kap. 3 § skollagen; 4 kap. 7 och 23 §§ gymnasieförordningen).

3.4 Utbildningen på ett introduktionsprogram har det innehåll som författningarna reglerar (6 kap. 4–8 §§ gymnasieförordningen).

3.5 Utbildningen på ett introduktionsprogram följer en plan för utbildningen som beslutats av huvudmannen. För varje elev ska det upprättas en individuell studieplan (17 kap. 7 § skollagen och 1 kap. 7 § gymnasieförordningen).

3.6 Huvudmannen ser till att det görs en bedömning av elevens kunskaper när en elev tas emot till språkinträdning så att en individuell studieplan kan upprättas för eleven inom två månader från mottagandet. Resultatet av bedömningen ska ligga till grund för den individuella studieplanen (17 kap. 14 a § skollagen och 1 kap. 7 § och 6 kap. 7 § gymnasieförordningen).

4 Bedömning och betygssättning

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med författningarnas krav. Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg. Detta gäller för alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det ska ske i samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och programfördjupning. I de fall eleven har haft hela eller delar av kurser förlagda till arbetsplats (APL) ska även det ingå i den bedömningen. Betygen ska sättas vid rätt tillfälle och beslutas av eller tillsammans med legitimerade lärare samt ska dokumenteras i en betygs katalog. Det är väsentligt att skolans betyg är likvärdiga med andra skolor. För att det ska kunna ske ska skolan särskilt beakta elevens resultat på nationella prov vid betygssättningen och skolan behöver också följa de rutiner för handhavandet av nationella prov som gäller för att förhindra att provresultatet blir ogiltigt. Eleven ska informeras om elevens utveckling genom utvecklingssamtal.

Arbetet granskas genom bedömning av följande bedömningsgrunder:

4.1 Eleven och elevens vårdnadshavare informeras om elevens utveckling genom utvecklingssamtal (15 kap. 20 § skollagen, Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg).

4.2 Betyg ska sättas på varje avslutad kurs och efter genomfört gymnasiearbete (3 kap. 14 §, 15 kap. 22 § skollagen).

4.3 Betyg på kurs ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad (3 kap. 14 och 16 §§ skollagen och 8 kap. 1 a–d §§ gymnasieförordningen och 7 kap. 2–5 §§ förordningen [2014:854] om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning).

4.4 Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog (8 kap. 8–9 §§ gymnasieförordningen, Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2011:123] om betygskatalog och 7 kap. 8–9 §§ förordningen [2014:854] om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning).

4.5 Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg (15 kap. 24–25, 26–27 §§ skollagen, 8 kap. 2 § gymnasieförordningen, 7 kap. 7 § förordningen [2014:854] om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning och Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg, förordning [SKOLFS 2010:261] om ämnesplaner för de gymnasiegemensamma ämnena samt Skolverkets föreskrifter om ämnesplaner.).

4.6 Betyg på gymnasiearbetet eller examensarbetet ska beslutas av den ansvariga läraren efter att en medbedömare som har erfarenhet av det kunskapsområde som arbetet avser har yttrat sig (4 kap. 4 §, 8 kap. 1 e § gymnasieförordningen och 4 kap. 5 §, 7 kap. 6 § förordningen [2014:854] om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning).

4.7 När en elev på ett introduktionsprogram har nått målen för utbildningen enligt sin individuella studieplan ska rektorn utfärda ett gymnasieintyg. När en elev avbryter eller inte når målen med sin utbildning ska eleven få en sammanställning av vilka delar av utbildningen eleven har fullföljt jämfört med sin individuella studieplan (8 kap 21–22 §§ gymnasieförordningen och Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2011:147] om utformningen av gymnasieintyg efter introduktionsprogram i gymnasieskolan).

4.8 De nationella proven hanteras och genomförs i enlighet med författningarnas krav. Om det inte finns särskilda skäl ska läraren vid betygsättningen särskilt beakta elevens resultat på de nationella proven (15 kap. 25 a §, 26 kap. 28 § skollagen; 8 kap. 3–3 e §§ gymnasieförordningen och Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2013:19] om hantering och genomförande av nationella prov).

5 Skolans arbete med att skapa trygghet och studiero

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska arbeta så att elever respekterar varandra och sina lärare och se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. I detta arbete är ordningsregler ett viktigt verktyg. Om en elev stör ordningen vid upprepade tillfällen ska det utredas varför och lämpliga åtgärder ska sättas in för att få eleven att upphöra med beteendet. Om disciplinära åtgärder används ska det ske i enlighet med skollagens krav. Vidare ska skolan ha en plan för att motverka kränkande behandling och genomföra samt följa upp de åtgärder som anges i planen för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Skolans personal ska agera då de uppmärksammar att en elev utsätts för kränkande behandling. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska detta anmälas av lärare till rektor och av rektorn till huvudmannen. Huvudmannen, eller den huvudmannen delegerat detta till, ska se till att omständigheterna utreds och i förekommande fall att åtgärder vidtas, för att förhindra kränkande behandling i framtiden. För det fall skolpersonal känner oro för att en elev far illa ska anmälan till socialtjänsten göras.

Arbetet granskas genom bedömning av följande bedömningsgrunder:

5.1 Det bedrivs ett förebyggande arbete för att skapa trygghet (5 kap. 3 § andra stycket skollagen)

5.2 Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 7 och 8 §§ skollagen).

5.3 Planen mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid skolan (6 kap. 8 § skollagen och 2 § förordningen [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling).

5.4 Alla som arbetar i skolan motverkar kränkande behandling av elever genom att agera då en elev utsätts för kränkande behandling. (1 kap. 5 § skollagen, 5 kap. 6 § och 6 kap. 5 § skollagen, Lgy 11, 2.2 Normer och värden)

5.5 En personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn som i sin tur är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. (6 kap. 10 § skollagen)

5.6 För varje anmälan om kränkande behandling som huvudmannen mottar ska huvudmannen se till att det startas en utredning där omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna utreds och i förekommande fall vidtas de åtgärder som krävs för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

5.7 Skolan gör anmälan till socialnämnden om rektorn eller personalen får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa (29 kap. 13 § skollagen).

5.8 Det bedrivs ett förebyggande arbete för att skapa studiero. (5 kap. 3 § andra stycket skollagen)

5.9 Det finns ordningsregler på skolan som rektorn beslutat om. Ordningsreglerna och hur de följs, följs regelbundet upp. Orsaken till uppföljningens resultat analyseras. (5 kap. 5 § skollagen)

5.10 Ordningsreglerna utarbetas, följs upp och omarbetas vid behov under medverkan av eleverna. (5 kap. 5 § skollagen)

5.11 Mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning används endast i undervisningen enligt lärarens instruktioner, eller om de utgör extra anpassningar alternativt särskilt stöd, eller om det annars finns särskilda skäl. (5 kap. 4 a § skollagen).

5.12 Det finns skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning som beslutats av rektorn. (5 kap. 4 e § skollagen)

5.13 Om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse ska rektorn se till att det startas en utredning där saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare (5 kap. 9 § skollagen).

5.15 Rektorn ska sedan med utgångspunkt i vad som framkommit i utredningen av eleven som stört ordningen, uppträtt olämpligt eller gjort sig skyldig till en allvarig förseelse se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas (5 kap. 9–10 §§ skollagen).

5.16 Beslut om disciplinära åtgärder fattas i enlighet med författningarnas krav (5 kap. 6–8, 11–13 och 17–24 §§ och 29 kap. 10 § skollagen).

5.17 Elevföreträdare och övriga elever ges tillfälle att under skoltid behandla frågor av gemensamt intresse. (4 kap. 10 § skollagen)

5.18 Vid skolenheten finns forum för samråd med eleverna som behandlar frågor som är viktiga för verksamheten och som kan ha betydelse för eleverna, bl.a. trygghet, studiero och elevernas arbetsmiljö i övrigt. (4 kap. 13 § skollagen, Lgy 11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

5.19 En elev som har utsetts till elevskyddsombud ska få den ledighet från skolarbetet som behövs för uppdraget. Detsamma gäller en elev som har utsetts till elevrådsrepresentant eller som har annat uppdrag att företräda andra elever i frågor om utbildningen. (4 kap. 11 § skollagen)

5.20 Elevskyddsombud, elevrådsrepresentant och andra elevföreträdare erbjuds kompensation för den undervisning som de går miste om på grund av uppdraget. (4 kap. 11 § skollagen)

6 Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolan ska se till att de grundläggande förutsättningar som behövs för att gynna elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Detta gäller alla elever, oavsett könstillhörighet. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som inte deltar i undervisningen, så att eleven så snart som möjligt deltar. Varje elev ska ha en mentor som följer elevens kunskapsutveckling och uppmärksammar tecken på att eleven kan behöva stöd. Elever ska ha en individuell utvecklingsplan. Centrala stödfunktioner som elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Andra viktiga förutsättningar är tillgång till ändamålsenliga lokaler och utrustning. Skolan ska inte bara ha tillgång till dessa funktioner och fysiska förutsättningar, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Arbetet granskas genom bedömning av följande bedömningsgrunder:

6.1 Endast den som har legitimation anställs utan tidsbegränsning som lärare, om inte en undantagssituation föreligger, och olegitimerade lärare anställs endast för viss tid i enlighet med de krav som framgår av författningarna (2 kap. 19–21 §§ skollagen).

6.2 Det finns tillgång till elevhälsa för eleverna och varje elev erbjuds minst ett hälsobesök under skoltiden (2 kap. 25 och 27 §§ skollagen).

6.3 Elever ges en studie- och yrkesorienterande verksamhet som tillgodoser deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet (2 kap. 29–30 §§ skollagen, Lgy 11, 2.4 Utbildningsval – arbete och samhällsliv, 2.6 Rektorns ansvar).

6.4 Skolenheten har tillgång till och använder ändamålsenlig utrustning och lokaler (2 kap 35 § skollagen, Lgy 11, 2.6 Rektorns ansvar).

6.5 Den som erbjuds en anställning, arbete eller praktik på skolan ska visa upp ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister för den som erbjuder anställningen, om inte en undantagssituation föreligger (2 kap. 31–33 §§ skollagen)

6.6 Rektorn ser till att elevens vårdnadshavare informeras samma dag. (5 kap. 16 § skollagen).

6.7 Rektorn ska se till att det startas en utredning för att utreda frånvaron om en elev har upprepade eller längre frånvaro, om det inte är obehövligt. Utifrån denna utredning ska åtgärder för att komma till rätta med en elevens frånvaro beslutas och genomföras (15 kap. 16 § skollagen, 3 kap. 7 och 9 §§, 5 kap. 9–10 §§ och 6 kap. 10 § skollagen)

6.8 Varje elev har en mentor som följer elevens kunskapsutveckling och studiesituation med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet samt uppmärksammar tecken på att eleven kan behöva stöd och i så fall skyndsamt informerar berörd skolpersonal (15 kap. 19 a § skollagen).

6.9 Elever som studerar på nationella program eller går ett fjärde tekniskt år har individuella studieplaner (16 kap. 25 § och 17 a kap. 13 § skollagen, 1 kap. 7 § gymnasieförordningen, 2 kap. 5 § förordningen [2014:854] om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning, Lgy 11, 2.6 Rektorns ansvar och förordning om ämnesplaner för de gymnasiegemensamma ämnena [SKOLFS 2010:261] samt Skolverkets föreskrifter om ämnesplaner).

7 Styrning av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Detta innebär exempelvis att rektorn fattar de erforderliga beslut om den inre organisationen som krävs för att möta behoven på skolan. Rektorn får vidare endast delegera enskilda ledningsuppgifter och beslut utifrån de förutsättningar som anges i skollagen. För att kunna ta detta ansvar behöver huvudmannen se till att de rektorer som anställs vid skolenheterna har gått, går eller kommer att gå särskild befattningsutbildning eller utbildning som kan jämföras med denna.

Arbetet granskas genom bedömning av följande bedömningsgrunder:

7.1 Huvudmannen ser till att rektorn som anställs vid skolenheten har gått särskild befattningsutbildning, eller utbildning som kan jämföras med denna, inom fyra år efter tillträdesdagen (2 kap. 12 § skollagen).

7.2 Rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och delegerar enskilda ledningsuppgifter och beslut endast utifrån de förutsättningar som anges i skollagen (2 kap. 10 § skollagen).

8 Förutsättningar för utbildningen vid skolenheten

Huvudmannen ansvarar för att följa bestämmelserna i skollagen och andra författningar. För det fall fjärrundervisning används på skolenheterna ska huvudmannen se till att skollagstiftningens krav kring detta upprätthålls. Och om distansundervisning används så måste antingen huvudmannen själv ha ett godkännande som utförare eller se till att anlita en annan huvudman som är godkänd som utförare. Enskilda huvudmän ska följa godkännandet för respektive skolenhet samt överlämna elevernas betygsdokument efter fullföljd gymnasieutbildning till den kommun där skolan är belägen.

Arbetet granskas genom bedömning av följande bedömningsgrunder:

8.1 Huvudmannens beslut om fjärrundervisning uppfyller författningarnas krav och är anmält till Skolinspektionen. Fjärrundervisning används endast under de förutsättningar som följer av författningarna. (21 kap. 2–3, 6, 9–10 §§ skollagen och 4 a kap. 2-3, 5-6 §§ gymnasieförordningen och Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2021:28] om fjärrundervisning).

8.2 Om distansundervisning används för hel utbildning har huvudmannen ett godkännande som utförare (22 kap. 9 § skollagen).

8.3 Om distansundervisning används som särskilt stöd har huvudmannen ett godkännande som utförare eller anlitar en annan huvudman som är godkänd som utförare (22 kap. 9 § och 23 kap. 17 § skollagen).

8.4 Utbildningen vid skolenheterna genomförs av den huvudman som erhållit godkännande för utbildningen vid respektive skolenhet, samt enligt de villkor som framgår av godkännandet eller särskilda beslut (2 kap. 5 § skollagen).

8.5 Huvudmannen överlämnar elevernas betygsdokument som eleven får efter fullföljd gymnasieutbildning till den kommun där skolan är belägen (29 kap. 18 § skollagen).

8.6 En enskild huvudman anordnar introduktionsprogram vid sina skolenheter endast under de förutsättningar som regleras i författningarna (17 kap. 28 § skollagen).

9 Styrning och utveckling av utbildningen

Huvudmannen har det övergripande ansvaret för att verksamheten uppfyller alla lagar, förordningar och föreskrifter. Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen tar emot och utreder klagomål mot utbildningen och i förekommande fall vidtar de åtgärder som behövs för att avhjälpa brister i skolorna som framkommer genom sådana klagomål.

Arbetet granskas genom bedömning av följande bedömningsgrunder:

9.1 Huvudmannen tar emot och utreder klagomål mot utbildningen. När huvudmannen har tagit emot ett klagomål ska huvudmannen bekräfta detta, skyndsamt göra den utredning som behövs för att kunna hantera klagomålet och återkoppla till den som har framfört klagomålet. (4 kap. 8 § skollagen).

9.2 Huvudmannen ska ha skriftliga rutiner för klagomålshanteringen och aktivt verka för att rutinerna är kända bland elever, vårdnadshavare och personal. (4 kap. 8 § skollagen).

9.3 Om det genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ser huvudmannen till att åtgärder vidtas (4 kap. 7 § skollagen).

10 Ägar- och ledningsprövning samt ekonomiska förutsättningar

För fristående huvudmän ställs även krav på erfarenhet av eller på annat sätt förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten samt lämplighet att bedriva denna. Kraven omfattar ägare med ett väsentligt inflytande, ledning och även andra som har ett bestämmande inflytande i huvudmannens verksamhet. Det ställs även krav på att huvudmannen har ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamhet enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Om huvudmannen ingår i en koncern beaktas även koncernens ekonomi.

Arbetet granskas genom bedömning av följande bedömningsgrunder:

10.1 Huvudmannens ägar- och ledningskrets har genom erfarenhet eller på annat sätt förvärvat insikt i skolförfattningarna, arbetsrätt, arbetsmiljö och de ekonomiska regelverken för att bedriva skolverksamhet enligt författningarnas krav (2 kap. 5 § andra stycket 1 p och 5 a § skollagen).

10.2 Huvudmannens ägar- och ledningskrets är lämplig utifrån personliga och ekonomiska förhållanden för att bedriva skolverksamhet (2 kap. 5 § tredje stycket och 5 a § skollagen).

10.3 Huvudmannen har ekonomiska förutsättningar att bedriva skolverksamhet enligt författningarnas krav (2 kap. 5 § andra stycket 2 p skollagen).